

UIT DE HISTORIE VAN BUSSUM EN OMGEVING

Bussumsche Eau de Cologne

In De Groene Amsterdammer van 14 juli 1878 deed H.Th. Boelen verslag van 'De Feesten van Land- en Tuinbouw' in Bussum: 'Behalve bleekerijen b.v. bestond weleer hier gene nijverheid, of wel, het werd geprobeerd maar zonder vrucht. Thans vindt ge er eene fontein van Bussumsche Eau de Cologne ...' De plaats waar de geurende fontein gestaan heeft, werd niet vermeld.

Bussum had wel iets met eau de cologne. In 1876 had W. (Willem) Heijdenus de Bussumsche Reukwaterfabriek opgericht. In dat jaar vroeg hij een Hinderwetvergunning aan voor: 'Het gebouw welke

Advertentie Bataviaasch Handelsblad 18 aug. 1879

gelegen is in de gemeente Bussum aan de Hilversumsheweg (sectie A nr. 1059) en zal dienen om daarin uit te voeren het fabriceren van eau de cologne en wel langs den kouden weg, zonder vuur of stoom.' De Hilversumsheweg veranderde in 1883 in Brinklaan; de fabriek was gevestigd op nr. 148.

Eau de cologne was een gewild artikel, behalve een geurige vloeistof om lekker te ruiken werd het in advertenties aangeprezen als wondermiddel (aqua mirabilis) tegen allerlei kwalen. Het eerste reukwater werd geproduceerd als Kölnisch Wasser, waarmee Keulen (waar men de straten met eau de cologne schrobt!) meteen als 'stad van de geuren' op de kaart werd

gezet. Om het wat deftiger te laten klinken werd later de naam verfranst. Eau de cologne wordt geproduceerd volgens geheime recepten. Hoofdbestanddelen zijn: gedestilleerd water, waarin worden opgelost etherische oliën uit: sinaasappel, appel, oranjeappel, bergamot, oranjebloesem, citroen, lavendel, alsmede wijn en diverse kruiden.

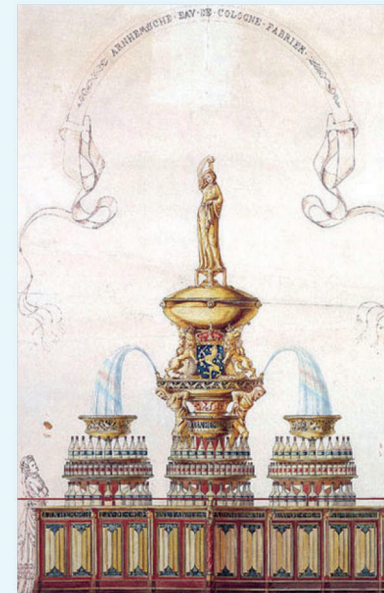
De Bussumsche Reukwaterfabriek sloeg haar vleugels uit. In kranten

Bussumsche Reukwaterfabriek in 1876 (Arch. Gem. Gooische Meren)

verschenen advertenties waarin de eau de cologne c.q. het reukwater onder verschillende benamingen werden aanbevolen: Bussumsch Reukwater en Nederlandsche en Nederlandsche Eau de Cologne. Met het oog op de Indische markt werd in Rotterdam een depot geopend en werd in het Bataviaasch Handelsblad geadverteerd. Het mocht echter allemaal niet baten. Net als heel wat andere Bussumse nijverheid is de fabriek geen lang leven beschoren geweest. In 1885 werd de productie beëindigd, in 1888 werd het gebouw verkocht.

Het was is de tijd van de oprich-

P.J.H. Cuypers Reukwaterfontein

ting van de fabriek in Bussum, niet ongebruikelijk dat bij evenementen geurende fontein en attractie werden ingezet. In 1876 ontwierp de bekende Nederlandse architect P.J.H. (Pierre) Cuypers, in opdracht van de Arnhemse Eau de Cologne-fabriek, voor de Wereldtentoonstelling in Philadelphia een pompeuze reukwaterfontein.

Ben Koning

Brinklaan 148 in 2017 (foto Ben Koning)